

Pojasnila k letošnjim spremembam socialnovarstvenih pomoči in prispevkov za otroke

Sredstva javnega obveščanja v Sloveniji so v zadnjem času namenila precej pozornosti lani sprejetemu samoupravnemu sporazumu o uresničevanju socialnovarstvenih pravic, posebej deležu staršev k ceni oskrbe otrok v vrtcih. V nekaterih od teh prispevkov so bile informacije enostranske in celo dezinformacije, ki so vnesle v razpravo o tej problematiki neprimerne razsežnosti in ustvarjale neugodno klimo. Pri tem je bil večkrat ustvarjen vtis, kot da gre za birokratske in druge neustrezne postopke, ne pa tisto, k čemu težimo: nov sistem naj sedanjega stanja ne bi poslabšal, ampak naj bi izboljšal položaj družin, ki si same ne morejo zagotoviti socialne varnosti.

Novi samoupravni sporazum o uresničevanju socialnovarstvenih pravic v Sloveniji je velika pridobitev za enotno uveljavljanje socialne politike, posebno za urejanje družbene skrbi za otroke. Z njim sta odpravljena dosedanja razdrobljenost in nepovezanost raznovrstnih postopkov in meril za trinajst vrst socialnovarstvenih pomoči, kolikor jih imamo v Sloveniji, in je na tej osnovi tudi primernejše in novim razmeram ustrežne urejene tudi odnos do pomoči družinam in otrokom.

Posebno pomembno je, da je odpravljen avtomatizem cenov. Bolj kot doslej se bodo namreč družbene pomoči za otroke oblikovale z upoštevanjem dejanskih socialnih razmer družine. Te bodo razvidne iz enotne skupne evidence socialnovarstvenih pomoči, pri kateri bodo sodelovale delovne organizacije, krajevne skupnosti in strokovne službe s področja socialnega dela.

Na osnovi življenjskih stroškov je dogovorjena tudi najnižja raven socialne varnosti otrok, to je 43 odstotkov od povprečnega osebnega dohodka v Sloveniji v preteklem letu in znaša letos 11.938 dinarjev (po podatkih zavoda SRS za statistiko je bil lanski povprečni osebni dohodek na zaposlenega v Sloveniji 27.762 dinarjev in za 52 odstotkov višji kot v prehodnem letu).

Pomoč za otroke, ki bo dodeljena praviloma v funkcionalni obliki (plačilo vrtca, šolske prehrane), bo ugotovljena kot razlika med dohodkom na družinskega člana in zneskom, ki zagotavlja dogovorjeno raven socialne varnosti otroka. Pomoči otro-

kom za posamezne skupine družin torej ne bodo več enake, marveč različne, upoštevaje njihove socialne razmere.

SISTEMSKE SPREMEMBE OD MAJA, POVEČANJE OTROŠKIH DODATKOV ŽE OD MARCA

V skupnosti otroškega varstva Slovenije ocenjujemo, da se bodo letos družbene denarne pomoči otrokom precej povečale: to je tudi prioritarna naloga v letošnji republi-

katke sedanjem prejemnikom. O tem povišanju bodo v najkrajšem času dokončno odločila samoupravna telesa občinskih skupnosti otroškega varstva. Predlog je, da bi otroške dodatke za najnižje dohodkovne skupine upravičencev v tem času povečali z 2.400 na 4.000 dinarjev, za srednje s 1.600 na 2.700 in za najvišje z 900 na 1.600 dinarjev mesečno.

Od letošnjega maja bo, kot že rečeno, veljal tudi nov način določanja prispevkov staršev za otroke v vrtcih. Občinske skupnosti otroškega varstva bodo za vse otroke v vrtcih v celoti plačevale vzgojni del v ceni, poleg tega pa tudi razliko med prispevki staršev in ceno oskrbe (prehrana in varstvo). Ocenjujemo, da bodo občinske skupnosti otroškega varstva na ta način prispevale k ceni v povprečju več kot polovico. Starši s svojim prispevkom pokrivajo torej le del cene, v katerem so stroški prehrane in varstva. Pri tem je po-

o uresničevanju socialnovarstvenih pravic v Sloveniji, tj. 35 odstotkov od ugotovljenih dohodkov na družinskega člana. Če bodo v vrtcih pri ugotavljanju dohodkov staršev ugotovili težji socialni položaj družine, bodo o tem obvestili pristojne organe v občini (center za socialno delo ali strokovno službo ustrezne občinske samoupravne interesne skupnosti); to zaradi morebitnega znižanja prispevka za otroke v vrtcu ali dodelitve druge vrste pomoči.

Starši z najnižimi dohodki (70 ali manj odstotkov dogovorjene ravni socialne varnosti družin v Sloveniji) bodo od letošnjega maja v celoti oproščeni plačila prispevkov za otroke v vrtcih. Takih družin je v Sloveniji približno 10.000. Večina drugih družin bo po novem plačevala za otroke v vrtcih sorazmerno toliko več, kolikor so se povišali osebni dohodki in cene. To je tudi razumljivo in starši to dobro vedo, saj tudi stroški v domači oskrbi strmo naraščajo. Približno 5.000 družin, to je tistih z najvišjimi dohodki (blizu 6 odstotkov družin, ki imajo otroke v vrtcih), pa bo po novem prispevalo za otroke v vrtcih več kot doslej. Čeprav gre za družine z najvišjimi dohodki, je tudi njim treba olajšati prehod na novi način določanja prispevkov za otroke v vrtcih. Samoupravni organi skupnosti socialnega varstva Slovenije so zato predlagali, da bi staršem z letošnjim majem ne povišali njihovega prispevka za vrtce, bolj, kot je znašalo lansko povišanje osebnih dohodkov v Sloveniji, torej ne več kot za 52 odstotkov. Te družine bi pozneje postopoma prešle na polni prispevek. Vedeti je treba, da so sredstva skupnosti otroškega varstva zelo omejena, da jih zbiramo iz osebnih dohodkov delavcev, ki jih ni mogoče obremeniti za vse stroške vzgoje in varstva otrok, v vrtcih. Vzgojni del pokriva skupnosti otroškega varstva v celoti za vse varovance, brez izjem, iz svojih dohodkov. Starši z najvišjimi dohodki pa pokrivajo del cene s stroški prehrane in varstva.

Ob tem bodo samoupravni organi v vrtcih in skupnostih otroškega varstva vnovič pregledali cene v vrtcih, da bi ugotovili, kje in koliko je mogoče še kaj poceniti: morebiti z izboljšano organizacijo dela, s povečanjem neposredne svobodne menjave dela ali še čem. Pri tem ne bi smeli prevladati bremen naraščanja cen na osebne dohodke delavcev v vrtcih, ki so že zdaj razmeroma zelo nizki.

NOVI POSTOPKI

Postopki za določanje prispevkov so po novem poenostavljeni. Starši predložijo, kot doslej, na posebnem obrazcu podatke o svojih dohodkih in socialnem položaju družine. Staršem, ki ne prejema drugih socialnovarstvenih pomoči, izračunajo višino prispevka za oskrbo otroka na osnovi tega obrazca kar v vrtcu. Staršem, ki bodo plačali celoten prispevek (glede na dohodek in kajpak brez cene vzgoje), ni treba ugotavljati dohodka in jim zato tudi tega obrazca o dohodkih ni treba izpolniti. Staršem pa, ki so upravičeni tudi do drugih socialnovarstvenih pomoči, ugotovijo (skupaj s temi pomočmi) tudi

njihov prispevek za otroke v vrtcu, ali jih tega prispevka oprostijo, pri pristojnem občinskem organu. Pri tem starši izpolnijo obrazec SPN-1, ki je namenjen uveljavljanju vseh vrst socialnovarstvenih pomoči v Sloveniji.

Novi sistem torej pomeni izboljšanje in ne poslabšanje sedanjega stanja. Seveda pa je treba upoštevati, da so tudi vrtci obremenjeni z mnogimi problemi, ki jih prinaša visoka inflacija s povečanimi cenami in da sami na ta gibanja pač ne morejo vplivati.

STROKOVNA SLUŽBA SKUPNOSTI OTROŠKEGA VARSTVA SLOVENIJE

ški resoluciji. Sistemske spremembe v zvezi s tem bodo uveljavljene od letošnjega maja. Toda spričo velikega povišanja cen in življenjskih stroškov v zadnjih mesecih naj bi se pred tem, za marec in april, povišali otroške

membno, da starši plačujejo prispevek glede na višino svojih dohodkov, vendar ne več po različnih, zdaj veljavnih lestvicah, marveč po enotno dogovorjenem deležu, ki je določen v novem samoupravnem sporazumu

Cicibani in vojaki so si prijatelji

V šolskem letu 1984-85 smo se v vrtcih dogovorili o tem, da velja obogatiti vzgojne vsebine glede domovinske vzgoje. VVO Otona Župančiča se je že v lanskem šolskem letu odločila, da naveže stike z vojašnico maršala Tita (o tem smo v Naši skupnosti že pisali) in tako otrokom približa različne vsebine naše družbene stvarnosti.

Dne 21. decembra lani je odšla na obisk v omenjeno vojašnico skupina male šole, ki jo vodi vzgojiteljica Olga Ebert. S kratkim programom deklaracij, glasbenih in gibalno-ritemičnih točk so cicibani vojakom ob prazniku JLA čestitali in zaželeli prijeto počutje v vojaški suknji. Cicibani so vojakom podarili lončnico (otroci še niso omejeni s smešnim predsodkom, da vojak nima kaj početi z lončnico) in v vrtcu izdelan prtiček.

Tovariš Marinkovič pa je v imenu »svoje vojske« poklonil otrokom veliko knjigo o oboroženih silah JLA. Nato so cicibani sproščeno posedli med vojake, nekateri kar v njihova naročja, in si ogledali film iz življenja pri vojaku.

In potem? Potem so vojaki otroke »prevzeli« in jih pogostili. Tovarišice pa so se ob kavici (odlično jo je sku-

Mi smo že prerasli puške — jih bo svet tudi?

hal čisto pravi vojaški kuhar) z vodstvom vojašnice pogovorile o nadaljnjih možnostih za sodelovanje.

Ob prazniku, 27. aprilu, bomo povabili vojake k nam v vrtcu. Pokazali jim bomo naše igralnice, igrače, knjige, risbe in izdelke, ki nastajajo v bo-

gati ustvarjalnosti otrok. Pokazali jim bomo tudi ves radoživi živčav, ki raste v veselje vseh nas pa za svojo zdravo rast potrebuje poleg vsega drugega tudi MIR in SVOBODO.

ZVEZDANA RUPNIK

Naš kulturni dan

Zaradi polletnih počitnic smo kulturni dan proslavili 12. februarja. V šoli smo se zbrali sredi dopoldneva. Najprej smo v razredih po šolskem radiu zvedeli nekaj več o kulturi in Slovenskem oktetu, ki nas je počastil z obiskom. Slovenski oktet je bil ustanovljen že leta 1951. V dolgih letih do danes se je zvrstilo že 2500 njegovih nastopov, od tega 700 v tujini. Našo slovensko pesem je ponekod že na vseh pet celin in z njo navduševal srca ljudi.

šestega razreda, v šolski avli pa učenci sedmega in osmega razreda. Vsak razred je imel tri svoje zastopnike. Zmagovalci so dobili lepe nagrade — knjige, drugi udeleženci kviza pa Prešernovo razglednico.

Vsak je imel ta dan dovolj priložnosti pokazati, kaj mu pomeni kultura in kulturni praznik.

Novinarski in foto krožek OŠ Edvarda Kardelja Ljubljana-Polje

MLADI PIŠEJO • MLADI PIŠEJO • MLADI PIŠEJO

IZ TEDENSKIH NOVIC DELAVCEV VELANE

Mladi na razpotjih

Pred nekako letom dni je našo delovno organizacijo zapustil zadnji uradni predsednik osnovne organizacije ZSMS Dušan Puconja. Po njegovem odhodu sta kot začasno funkcije vodenja mladinske organizacije prevzeli najprej Nevenka Kambič, nato pa v aprilu Ksenija Prosen. Vsakič se je okrog njih zbralo po kakih pet mladih, vse ostale — kakih sto — pa niso uspeli pritegniti niti na sestanke. Nikoli se jih ni zbralo niti toliko, da bi lahko izvolili svoje vodstvo, kaj šele, da bi spregovorili o tem in onem, pa čeprav smo ob vsaki njihovi seji prej in potem obširno, a stvarno in sprti poročali v naših tedenskih novicah.

Takšno je stanje v tej naši družbenopolitični organizaciji (ki je pravzaprav sploh ni) in ki naj bi pod svojim okriljem združevala jedro mladih, njihove ambicije in želje. Ko tako razmišljam, se sprašujem, zakaj je tako. Vprašanih je mnogo, do odgovorov pa se ni lahko priklopiti. Lahko le ugibam in namigujem.

Nekaj vsekakor drži in ne velja le za mlade: Nekako smo se navadili odlašati, izpolnjevanje nalog prela-

gati na kasnejši čas ali pa sploh čakati, da kdo drug potegne prvi. Nekaj let sem smo imeli nekaj mladih, ki jim je bilo spreminjanje sveta nekako v krvi. Želeli so, da se v tovariš vedno nekaj dogaja, vendar je tudi njihova ambicioznost ob šibki podpori večine polagoma kopnela in končno povsem usahnila. Da je povsem upadla njihova dejavnost, lahko najdemo razlog v tem, da svoje probleme lažje rešujejo v okviru sindikata, ki mu žal tudi usiha družbenopolitična angažiranost, kot tudi na sejah organov samoupravljanja. Bolj nenavadno je to, da mladi, združeni v svoji organizaciji, ne izkonišijo nekaterih danosti, ki bi jih v drugih delovnih organizacijah z veseljem pograbili. V mislih imam vsako leto planirana sredstva za šport in rekreacijo, ki ostajajo neporabljena. Koliko in katere aktivnosti bi lahko razvijali sami ali z ostalimi sodelavci ter v sodelovanju z mladino iz drugih delovnih organizacij, je stvar zanimanja. Z organizacijo najrazličnejših tekmovalnih in z zaupanjem nalog čimvečjemu številu posameznikov bi sčasoma k vodstvu mladinske organizacije pritegnili še več mladih, spodbudili interes za skupno delo in pridobili izkušnje, z njimi pa bi se lahko lotevali tudi zahtevnejših nalog.

JOŽE PRAPROTNİK

Glasbeni večeri mladih v kulturnem domu Španski borci so zaživel, saj se vrstijo vsako soboto od 19. do 23. ure v zgornji avli. Vabljeni!

Posvet predsednikov in sekretarjev OO ZSMS je bil 28. februarja v KD Španski borci. Ker je bila udeležba izredno slaba, bomo posvet ponovili, saj nas čaka mnogo dela.

Dne 23. marca bo tradicionalni pohod na Pugled. Zbrali se bomo na dveh zbornih mestih: pred skupščinskim postopkom na Proletarski 1 ob 7. uri in pred resta-

Kratko, pa jasno

vracijo Papirnice Vevče ob 8.30. Proslava bo ob 12. uri v vasi Lipoglav.

Pohod bodo vodili pohodniki 1. SMPPB Franc Rozman-Stane in PD Špink. Vabljeni vsi!

Volilno programska seja OK ZSMS Lj. Moste-Polje bo 28. marca ob 13. uri v KD Španski borci. Na tej seji bomo ocenili svoje delo v preteklem letu, si začrtali delo za leto 1985 ter izvolili novega sekretarja OK ZSMS in nadomestne člane predsedstva.

JELKA HRZENJAK

